

Załącznik

Do Uchwały Nr 173/VIII/2022 r.

Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Olsztynie

z dnia 17 marca 2022 r.

Stanowisko

Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Olsztynie

z dnia 17 marca 2022 r.

**w sprawie wzmocnienia roli Wojewódzkich Rad Rynku Pracy w procesie
wydawania opinii o zasadności kształcenia w zawodach szkolnictwa
branżowego zgodnie z potrzebami rynku pracy**

Wprowadzone z dniem 1 stycznia 2019 r. zmiany w zapisach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy prawo oświatowe przeniosły zadanie opiniowania kierunków kształcenia z poziomu powiatowych rad rynku pracy na rady wojewódzkie. Niewątpliwie pozwoliło to na szersze spojrzenie na strukturę kształcenia w kontekście regionalnego rynku pracy. Celem wprowadzonej zmiany było również wzmocnienie wpływu wojewódzkich rad rynku pracy na kształtowanie szkolnictwa branżowego i technicznego i niedopuszczanie do uruchamiania nowych kierunków kształcenia, które nie są zgodne z prognozowanymi potrzebami rynku pracy. Niestety wydawane przez wojewódzkie rady rynku pracy opinie negatywne nie mają znaczącego wpływu na uruchomienie danego kierunku. Mimo bowiem negatywnej opinii organ prowadzący może uruchomić kształcenie w wybranym zawodzie. Uważamy, że opinia wyrażana przez wojewódzką radę rynku pracy powinna posiadać dużo większą wagę w procesie kształtowania uruchamianych kierunków.

Należy również podkreślić skalę pracy jaką w proces opiniowania muszą włożyć zarówno członkowie wojewódzkich rad, jak i wojewódzkie urzędy pracy. Wkład i ilość pracy jest dalece niewspółmierna do jej efektów, czyli realnego wpływu na kształtowanie kierunków uruchamianych przez szkoły. Przykładowo, Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Olsztynie w okresie od 1 stycznia do 30 września 2021 r. zaopiniowała 128 wniosków dotyczących wydania opinii o zasadności kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego zgodnie z potrzebami rynku pracy, z których 20% otrzymało opinię negatywną. Każdy ze złożonych wniosków był weryfikowany przez pracowników WUP, a następnie przekazywany członkom Rady, którzy zapoznawali się z każdym wnioskiem i podejmowali decyzje poprzez głosowanie. Należy również podkreślić, że tak znacząca liczba wpływających wniosków powoduje, że wydawanie opinii o zasadności kształcenia dominuje prace Rady, zmniejszając przestrzeń na dyskusje nt. uwarunkowań i zmian zachodzących na rynkach pracy. Nie ma to jednak żadnego wpływu na merytoryczną ocenę rozpatrywanego wniosku. Podobna sytuacja miała również miejsce w latach ubiegłych. Mimo to dla znaczącej części kierunków ocenionych negatywnie przez Radę uruchomiono nabory, bez względu na perspektywę znalezienia zatrudnienia przez uczących się.

Kolejnym problemem przemawiającym za potrzebą refleksji na temat procesu opiniowania nowych kierunków jest znaczący wzrost wniosków ze strony szkół prywatnych, w tym w zakresie kierunków, na które nie istnieje znaczące zapotrzebowanie na rynku. Często wnioskodawcy na etapie składania wniosków nie deklarują żadnej współpracy z lokalnymi pracodawcami, a wnioski powielają kierunki kształcenia w istniejących już szkołach publicznych. W aktualnym stanie prawnym, zgodnie z zapisami prawa oświatowego, osoby prawne i osoby fizyczne mogą zakładać szkoły i placówki niepubliczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązaną do prowadzenia odpowiedniego typu publicznych szkół i placówek. Jednym z warunków wynikającym z ustawy Prawo oświatowe uzyskania wpisu do ewidencji prowadzonej przez j.s.t. (wpis do ewidencji jest warunkiem sine qua non założenia i prowadzenia szkoły), jest przedłożenie przez osobę zgłaszającą szkołę opinii wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Opinia ta nie musi być jednak pozytywna.

W obecnym stanie prawnym nasuwa się więc pytanie czemu i komu służyć ma opinia Rady, skoro nie ma ona istotnego znaczenia w procesie uruchamiania nowych kierunków kształcenia.

Zdaniem Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Olsztynie, istnieje pilna potrzeba wzmocnienia roli wojewódzkich rad rynku pracy w procesie opiniowania kierunków kształcenia pod kątem zasadności kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego zgodnie z potrzebami rynku pracy, jak również wzmocnienia jej roli w procesie kreowania szkolnictwa branżowego w województwie. Zdaniem Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Olsztynie, należy ocenić funkcjonowanie przepisów wprowadzonych ostatnią nowelizacją i zastanowić się nad ewentualnymi zmianami w formule opiniowania. Uważamy, że opinia wojewódzkiej rady rynku pracy w sprawie zasadności kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego powinna w istotny sposób wpływać na proces kształtowania uruchamianych kierunków, a tym samym na zmiany w sieci szkół w regionie. Rada, nie negując kompetencji organów prowadzących w zakresie decyzji o uruchamianiu nowych kierunków, stoi na stanowisku, że w przypadku negatywnej opinii należałoby np. wprowadzić tryb odwoławczy lub inną formę refleksji wnioskodawcy dla powtórnego przeanalizowania decyzji o zamiarze uruchomieniu kształcenia. Wzmocnienia wymaga również współpraca wszystkich interesariuszy istotnych dla procesu, a więc organów prowadzących szkoły, pracodawców czy też kuratorów oświaty. W opinii Rady proponowane zmiany będą mieć zasadniczy wpływ na kształcenie uczniów w zawodach potrzebnych na rynku pracy oraz zapewnią im perspektywę przyszłego zatrudnienia.

Józef Dzik
Przewodniczący WRRP w Olsztynie
.....
(podpis nieczytelny)